

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey และเพื่อเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประกอบด้วยส่วนที่เป็นคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบประเมินตนเองตามหลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งของ Stephen R. Covey ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล การศึกษา และข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการศึกษา

จากแบบสอบถามจำนวน 252 ชุด จากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 5 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไป

จำแนกตามเพศ

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 252 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 181 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 และเพศชายจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2

จำแนกตามอายุ

กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 22 ปี มากที่สุดจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และอายุ 23 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3

จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 มากที่สุดโดยมีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 รองลงมาคือชั้นปีที่ 1 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 น้อยที่สุดจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9

จำแนกตามเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด

กลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดอยู่ในช่วง 3.00-3.49 มากที่สุดโดยมีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 และรองลงมาในช่วง 2.50-2.99 มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 และมีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด 2.00-2.49 น้อยที่สุดจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 3.23 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.96

จำแนกตามลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเป็นลูกคนโตมากที่สุด โดยมีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 รองลงมาเป็นลูกคนเล็กจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 ลำดับถัดมาเป็นลูกคนเดียวจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และลูกคนกลางจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

จำแนกตามบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่กับบิดาและมารดามากที่สุด โดยมีจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาอาศัยอยู่กับเพื่อนจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ลำดับถัดมาอาศัยอยู่คนเดียวจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

จากผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับอุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คมอยู่เสมอ สูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณากลุ่มอุปนิสัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ สูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และอุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิต ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์เพศชายและเพศหญิงมีระดับอุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์เพศชายและเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นของค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยอื่นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาด้านอายุพบว่านักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ทุกกลุ่มอายุ มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด ยกเว้นนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนสูงที่สุด และระดับอุปนิสัยที่มีต่ำที่สุดในทุกกลุ่มอายุ คืออุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ที่มีอายุ 22 ปี มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา แตกต่างจาก นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ที่มีอายุ 20 ปี นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ที่มีอายุ 21 ปี และนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ที่มีอายุ 22 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยอื่นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาตามชั้นปีพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์สูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 5 มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนสูงที่สุด ส่วนระดับอุปนิสัยที่นักศึกษาทุกชั้นปีมีค่าที่สุดคืออุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยอื่นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาด้านเกรดเฉลี่ยพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ ทุกช่วงเกรดเฉลี่ย มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดแตกต่างกันมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต และแต่ละอุปนิสัยของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาด้านลำดับการเป็นบุตรในครอบครัวพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่เป็นลูกคนโต ลูกคนเล็กและลูกคนเดียว มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่เป็นลูกคนกลาง มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนสูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีลำดับการเป็นบุตรที่แตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต และแต่ละอุปนิสัยของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยังไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาด้านบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยพบว่า นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา อาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง อาศัยอยู่กับเฉพาะมารดาและอาศัยอยู่กับเพื่อน เป็นส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับเฉพาะบิดาเป็นส่วนใหญ่ มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราสูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่คนเดียวเป็นส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนสูงที่สุด

นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา อาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง อาศัยอยู่กับเฉพาะบิดา อาศัยอยู่กับเพื่อนและอาศัยอยู่คนเดียวเป็นส่วนใหญ่ มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับเฉพาะมารดาเป็นส่วนใหญ่ มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การผนีกพลังประสานความต่างต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่แตกต่างกันจะมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัย 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนแตกต่างกัน ส่วนอุปนิสัยอื่นๆที่เหลือพบว่า มีระดับอุปนิสัยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณากลุ่มอุปนิสัยจำแนกตามเพศพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมสูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศหญิงมีระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งต่ำที่สุด และนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายมีระดับอุปนิสัยในกลุ่มชัยชนะส่วนตนต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณากลุ่มอุปนิสัยจำแนกตามอายุพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี อายุ 21 ปี อายุ 22 ปี และอายุ 22 ปีขึ้นไป มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมสูงที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20 ปี มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตนสูงที่สุด และ ทุกกลุ่มอายุมีระดับอุปนิสัย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน อุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณากลุ่มอุปนิสัยจำแนกตามชั้นปี พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมสูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตนสูงที่สุด และนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 มีระดับอุปนิสัย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งสูงที่สุด

นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 มีระดับอุปนิสัย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งต่ำที่สุด ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตนและกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม ต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของระดับอุปนิสัยกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณากลุ่มอุปนิสัยจำแนกตามเกรดเฉลี่ยพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ทุกช่วง เกรดเฉลี่ย มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมสูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดช่วง 2.00 – 2.49 มีระดับอุปนิสัยกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตนต่ำที่สุด และในช่วงเกรดเฉลี่ยอื่นๆ มีระดับอุปนิสัย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณากลุ่มอุปนิสัยจำแนกตามลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ในทุกลำดับการเป็นบุตรในครอบครัวมีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมสูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีลำดับการเป็นบุตรแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณากลุ่มอุปนิสัยจำแนกตามบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ในทุกกลุ่ม มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมสูงที่สุด ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับญาติพี่น้องเป็นส่วนใหญ่ มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มชัยชนะส่วนตนต่ำที่สุด ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ในกลุ่มอื่นๆ มีระดับอุปนิสัย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งต่ำที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัย กลุ่มอุปนิสัย และคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัย พบว่าอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจกับอุปนิสัยที่ 3

การทำตามลำดับความสำคัญมีความสัมพันธ์กันมากที่สุดและอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วย
จุดหมายในใจกับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอมีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกลุ่มอุปนิสัยพบว่า อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์
อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัว และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้
ผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัวกับ 7
อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด และอุปนิสัยแสดงความสมดุลใน
การดำเนินชีวิตกับกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมมีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัย ซึ่งประกอบด้วยอุปนิสัยแสดงพื้นฐาน
ทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรง
ประสิทธิภาพยิ่ง กับคุณลักษณะทั่วไปซึ่งประกอบด้วย อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และเกรดเฉลี่ยภาค
การศึกษาล่าสุดพบว่ามีความสัมพันธ์กันดังนี้

ชั้นปีที่กำลังศึกษาของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับอุปนิสัยที่

1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน

เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวก
กับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตและอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง
ส่วนอายุของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยใดๆ เลย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอุปนิสัย ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มอุปนิสัยชัย
ชนะส่วนตัว กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กับ
คุณลักษณะทั่วไปซึ่งประกอบด้วย อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดของ
นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์พบว่ามีความสัมพันธ์กันดังนี้

เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวก
กับกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม

ส่วนอายุ และชั้นปีที่กำลังศึกษาของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์พบว่าไม่มีความสัมพันธ์
กับกลุ่มอุปนิสัยใดๆ เลย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาอุปนิสัยย่อยพบว่า มีระดับอุปนิสัยย่อยเรื่อง “ฉันเป็นคนรักงาและให้ความสำคัญต่อข้อผูกพัน” มากที่สุด รองลงมาคือ อุปนิสัยย่อยเรื่อง “ฉันแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น” และอุปนิสัยย่อยเรื่อง “ฉันไม่พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ซึ่งได้ศึกษาอุปนิสัยของนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิงมีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์แตกต่างกัน ในขณะที่นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ที่ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพศชายและเพศหญิงมีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์แตกต่างกัน ในขณะที่นักศึกษานักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ที่ไม่แตกต่างกัน

อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับอุปนิสัยย่อยเรื่อง “ฉันทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ” มากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ซึ่งได้ศึกษาอุปนิสัยของนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่พบว่า มีระดับอุปนิสัยย่อยเรื่อง “เวลาทำงาน ฉันคำนึงถึงจุดสนใจและความต้องการของคนที่ฉันกำลังทำงาน” มากที่สุด อาจเนื่องมาจากวิถีภาวะและหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการทำงานและการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับอุปนิสัยแสดงความสามารถในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิง มีระดับอุปนิสัยแสดงความสามารถในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศชายและเพศหญิง มีระดับอุปนิสัยแสดงความสามารถในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน

พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีระดับอุปนิสัยนี้มากเป็นลำดับที่ 2 ในอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ซึ่งได้ศึกษาอุปนิสัยของนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และการศึกษาของพรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะนิสัย 7 ประการของบุคคลที่มีประสิทธิผลในการทำงานตามหลักการของโควี ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีของไมเคิล เจ เคอร์ตัน ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามาริบัติ ซึ่งพบว่าระดับอุปนิสัยของอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในลำดับที่ 6 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของฉันทวรารักษ์ ประหยัดผล (2549) ที่ทำการศึกษาอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูงของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกัน ซึ่งพบว่าระดับอุปนิสัยของอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 5 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาลักษณะทั่วไปพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนไม่แตกต่างกัน

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

จากการวัดระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มีระดับอุปนิสัยการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 5 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) และการศึกษาของฉันทวรารักษ์ ประหยัดผล (2549) ซึ่งพบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจมากที่สุด และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของพรศิริ

พิพัฒน์พานิช (2550) ซึ่งพบว่าพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามธิบดี มีระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่ในลำดับที่ 2 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจไม่แตกต่างกัน

อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ

พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีระดับอุปนิสัยนี้น้อยที่สุดในอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ซึ่งพบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญน้อยที่สุด และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของฉันทวรพงศ์ ประหยัดผล (2549) ซึ่งพบว่าอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญอยู่ในลำดับที่ 2 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของพรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) ซึ่งพบว่าพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามธิบดี มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญอยู่ในลำดับที่ 4 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญไม่แตกต่างกัน

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 4 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) และการศึกษาของฉันทวรพงศ์ ประหยัดผล (2549) ซึ่งพบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในลำดับที่ 3 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการตามลำดับ รวมถึงไม่สอดคล้องกับการศึกษาของพรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) ซึ่งพบว่า

พยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามธิบดีมีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะมากที่สุดใ
อุปนิสัยทั้ง 7 ประการ

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีอายุแตกต่างกันมี
ระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จง
ประเสริฐ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ ไม่แตกต่างกัน
ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิง มีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษา
หลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพศชายและเพศหญิง มีระดับ
อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ แตกต่างกัน

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่น
เข้าใจเราอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 3 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งไม่
สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) และสอดคล้องกับการศึกษาของพรศิริ
พิพัฒน์พานิช (2550) ซึ่งพบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามธิบดีมีระดับอุปนิสัยที่ 5 การ
เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราอยู่ในลำดับที่ 4 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการตามลำดับ และไม่
สอดคล้องกับการศึกษาของฉันทวรพงศ์ ประหยัดผล (2549) ซึ่งพบว่าอาจารย์แนะแนวผู้ให้
คำปรึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราน้อยที่สุดในอุปนิสัยทั้ง 7
ประการ

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิง มี
ระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
การศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพศชายและเพศหญิง มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น
ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับ
อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษา
ของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่น
เข้าใจเรา ไม่แตกต่างกัน

อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง

พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีระดับอุปนิสัยนี้อยู่ในลำดับที่ 6 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) การศึกษาของพรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) และการศึกษาของฉันทวรารักษ์ ประหยัดผล (2549) ซึ่งพบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามาริบัติ และอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างอยู่ในลำดับที่ 6 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง ไม่แตกต่างกัน

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับมาก โดยมีระดับอุปนิสัยนี้มากที่สุดในอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ซึ่งพบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในลำดับที่ 2 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของพรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) และการศึกษาของฉันทวรารักษ์ ประหยัดผล (2549) ซึ่งพบว่าพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามาริบัติ และอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในลำดับที่ 3 และ 4 ของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะทั่วไปนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพศชายและเพศหญิงที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ไม่แตกต่างกัน

ข้อค้นพบจากการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้แบบอิสระครั้งนี้ มีข้อค้นพบดังนี้

1. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาในอุปนิสัยย่อยของอุปนิสัยที่ 7 การับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ พบว่าระดับอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต” มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

เมื่อพิจารณาในอุปนิสัยย่อยของอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ พบว่าระดับของอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันมีวินัยในการทำตามแผนต่างๆ (ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่าและอื่นๆ)” มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศหญิงมีระดับอุปนิสัยในแต่ละอุปนิสัยโดยส่วนใหญ่ มากกว่าเพศชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพศหญิงมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ที่มากกว่าเพศชาย ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี อายุ 20 ปี อายุ 21 ปีและอายุ 22 ปี มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อายุ 22 ปีขึ้นไป มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนสูงที่สุด และนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ในทุกช่วงอายุมีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

4. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด ส่วนนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์สูงที่สุด และนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 5 มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนสูงที่สุด และนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ในทุกชั้นปีมีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

5. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน และระดับอุปนิสัยที่ 7 การับเลื่อยให้คมอยู่เสมอแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยของชั้นปีที่ 5 มีค่าสูงกว่าชั้นปีที่ 3

6. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มีระดับอุปนิสัยของกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมต่ำที่สุด

7. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ทุกช่วงเกรดเฉลี่ย มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด และมีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยรายอุปนิสัย พบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด 3.50 ขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยสูงสุด ยกเว้นอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง

8. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่เป็นลูกคนโต ลูกคนเล็กและลูกคนเดียว มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด ในขณะที่นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่เป็นลูกคนกลางมีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนสูงที่สุด และนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ในทุกลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

9. นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ญาติพี่น้อง เฉพาะมารดา และอาศัยอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ มีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอสูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับเฉพาะบิดาเป็นส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราสูงที่สุด และนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่คนเดียว มีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนสูงที่สุด นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่อาศัยอยู่กับเฉพาะมารดาเป็นส่วนใหญ่มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างต่ำที่สุด ในขณะที่กลุ่มที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา อาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง อาศัยอยู่กับเฉพาะบิดา อาศัยอยู่กับเพื่อนและอาศัยอยู่คนเดียวเป็นส่วนใหญ่ มีระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญต่ำที่สุด

10. ระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีความแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ และชั้นปีที่กำลังศึกษา ระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน มีความแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ต่างกัน ส่วนระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างนั้น ไม่มีความแตกต่างกันทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ต่างกัน

11. ระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีแนวโน้มที่สูงขึ้นตามชั้นปีที่สูงขึ้น

12. ระดับอุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มีแนวโน้มที่สูงขึ้นตามเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดที่สูงขึ้น

13. อายุของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เป็นคุณลักษณะทั่วไปในด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับอุปนิสัยใดๆ เลย แต่นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ทำให้ทราบระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง และทำให้ทราบความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา ซึ่งทำให้นักศึกษาหรือผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระดับอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ อันนำไปสู่การเป็นผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษาในการพัฒนาตนเอง

1. จากการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง พบว่าภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยที่ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยในแต่ละอุปนิสัยของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการนั้นอยู่ในระดับค่อนข้างมากจนถึงระดับมาก ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับที่ดีอยู่แล้ว แต่จากข้อค้นพบทำให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาในอุปนิสัยย่อยของอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ พบว่าระดับของอุปนิสัยย่อยในข้อ “ฉันมีวินัยในการทำตามแผนต่างๆ (ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่าและอื่นๆ)” มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งอาจเกิดจากในระหว่างการศึกษาอาจมีเรื่องเร่งด่วนเข้ามามากมาย เช่น การสอบ การค้นคว้าทำรายงาน ทำให้นักศึกษาไม่ได้แยกเรื่องสำคัญและไม่สำคัญออกจากกัน ส่งผลถึงการจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินชีวิตได้ เนื่องจากอุปนิสัยนี้เป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ทำสิ่งที่สำคัญที่สุดก่อนและเน้นเรื่องที่สำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ ดังนั้นอาจต้องเน้นให้นักศึกษาพยายามจัดทำแผนตารางในแต่ละสัปดาห์ และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากกิจกรรมที่เป็นที่นิยมต่างๆ อาจเป็นเรื่องเร่งด่วนแต่ไม่สำคัญ ซึ่งการวางแผนกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันไว้ล่วงหน้า นั้น จะทำให้นักศึกษาสามารถบริหารเวลาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลถึงการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

2. จากการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์น้อยกว่าเพศหญิง ซึ่งนักศึกษาเพศชายสามารถที่จะพัฒนาระดับอุปนิสัยดังกล่าวให้สูงขึ้นได้โดยพัฒนาทักษะสัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีความยืดหยุ่นด้านภาวะอารมณ์ หาวิธีการที่จะเข้าใจผู้อื่น มีความกรุณาและความเอาใจใส่ต่อผู้อื่น รักษาสัญญา ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเท่าเทียมกัน และกล่าวขอโทษด้วยความจริงใจในยามที่ทำผิดพลาด ซึ่งจะทำให้นักศึกษามีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ที่สูงขึ้น และส่งผลถึงการพัฒนาอุปนิสัยเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนและในอาชีพต่อไป

3. จากการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีคุณลักษณะทั่วไป เช่น เพศ อายุ ชั้นปี และมีบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่แตกต่างกัน จะทำให้มีระดับอุปนิสัยต่างๆ แตกต่างกัน ดังนั้นนักศึกษาควรเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ไม่จำกัดเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกิจกรรมที่ทางคณะจัดขึ้น เช่น สโมสรนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาได้มีการค้นหาความสนใจของตนเอง และมีโอกาสที่จะได้รับและร่วมแบ่งปันประสบการณ์ที่หลากหลายกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนนักศึกษา รุ่นพี่และรุ่นน้อง ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาอุปนิสัยของนักศึกษาได้ต่อไป เช่น นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตที่สูงขึ้น หากนักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักศึกษากลุ่มนี้อาจส่งผลถึงการดำเนินชีวิตให้มีความสมดุล ทั้งในด้านการเรียนและการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับครอบครัวของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์

1. จากการศึกษาวิเคราะห์ระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ พบว่าระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยต่ำที่สุด ดังนั้นทางครอบครัวควรจะให้การดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาระดับอุปนิสัยที่ 3 เป็นพิเศษ เช่น การแนะนำในเรื่องการบริหารเวลาในเรื่องการเรียนและการดำเนินชีวิตประจำวัน การจดบันทึกสิ่งต่างๆ และจัดตารางเรียนและกิจกรรมที่ต้องทำในแต่ละวัน เป็นต้น

2. จากการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่แตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแตกต่างกัน โดยเฉพาะอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน ซึ่งนักศึกษาที่อาศัยอยู่กับเฉพาะบิดาเป็นส่วนใหญ่ มีระดับอุปนิสัยนี้ต่ำที่สุด ดังนั้นทางครอบครัวของนักศึกษาดังกล่าว ควรจะดูแลและให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ในการตั้งเป้าหมายการเรียนของตนเอง โดยสนับสนุนให้นักศึกษาคิดว่าตนเองเป็นเจ้าของแผนการเรียนและผลการเรียน ไม่ใช่เป็นของพ่อแม่และครอบครัว ทบทวนตนเองว่าเหตุใดจึงเลือกมาเรียนในวิชาชีพนี้ และการเรียนจะ

ช่วยให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายในชีวิตได้อย่างไร ซึ่งจะส่งผลถึงการมีทัศนคติและพลังสร้างสรรค์ที่จะทุ่มเทพลังกายและพลังใจต่อการเรียน

3. จากการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มีระดับอุปนิสัยของกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคมต่ำที่สุด ดังนั้นทางครอบครัวควรจะดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นชั้นปีที่เริ่มศึกษาวิชาทางด้านเภสัชกรรมอย่างสมบูรณ์ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการรวมกลุ่มกับเพื่อนนักศึกษา เพื่อจะได้ช่วยเหลือกันในการเรียน ส่งผลถึงการประสบความสำเร็จในการเรียนและการรวมกลุ่มในสังคมของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์

1. อาจารย์ที่ปรึกษาควรช่วยให้คำแนะนำในการวางแผนการเรียนแก่นักศึกษา การเลือกเรียนในวิชาเลือกตามความถนัดของนักศึกษา โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษกับอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ เนื่องจากเป็นอุปนิสัยที่นักศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยต่ำที่สุด อาจเป็นการแนะนำในเรื่องการวางแผนการเรียนรายสัปดาห์ กระตุ้นให้มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนเป็นต้น นอกจากนี้ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับอุปนิสัยอื่นๆ ซึ่งมีระดับอุปนิสัยที่สูงด้วย เพื่อให้อุปนิสัยเหล่านั้นยังคงมีอยู่ในระดับที่สูงต่อไป

2. จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพผลยิ่งทั้ง 7 ประการไม่แตกต่างกัน แต่เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูง อาจจะสามารถบริหารความสมดุลในชีวิตรวมถึงมีการพัฒนาเพื่อให้ตนเองสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรจะเข้าใจนักศึกษาในแต่ละกลุ่ม ทั้งนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงและนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และสนับสนุนส่งเสริมนักศึกษาตามศักยภาพและความสนใจของนักศึกษาในแต่ละกลุ่ม โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงก็ควรส่งเสริมด้านการเรียนให้อยู่ในระดับที่ดีต่อไปและให้คำแนะนำการพัฒนาในระดับอุปนิสัยโดยพิจารณาตามปัจจัยส่วนบุคคลหรือตามปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำก็ช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำด้านการเรียนให้มีระดับที่สูงขึ้น และให้คำแนะนำการพัฒนาในระดับอุปนิสัยโดยพิจารณาตามปัจจัยส่วนบุคคลหรือตามปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวเช่นกัน เพื่อให้นักศึกษาทั้งสองกลุ่มประสบความสำเร็จและมีความสุขในการเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอน

1. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนเพื่อช่วยในการพัฒนาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาให้ก้าวไปสู่การเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลยิ่ง เช่น อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ ซึ่งเป็นอุปนิสัยที่มีระดับต่ำที่สุด อาจารย์ผู้สอนอาจจะช่วยนักศึกษาในการวางแผนการเรียน โดยการแจ้งกำหนดการสอนแต่ละวิชาแก่นักศึกษาล่วงหน้า เพื่อที่นักศึกษจะได้เตรียมตัวและอ่านหนังสือในเนื้อหาที่จะเรียนมาล่วงหน้า ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าเรียนก่อนเวลา นอกจากนี้การพัฒนาระดับอุปนิสัยอื่นๆ อาจทำได้โดยพูดคุยกับนักศึกษาเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการถามหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียน ให้นักศึกษาฝึกฝนจากภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสบการณ์ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าพบเพื่อสอบถามข้อสงสัยหรือขอคำแนะนำนอกห้องเรียน ให้คำแนะนำหรือข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาถึงการเรียนของนักศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเอง เป็นต้น

2. จากการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์เพศชายและเพศหญิงมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับอุปนิสัยดังกล่าวนี้ต่ำกว่าเพศหญิง ดังนั้นทางอาจารย์ผู้สอนอาจจะพิจารณาให้มีการจัดกลุ่มในการทำงานคละกันระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ทำให้เกิดการพัฒนาระดับอุปนิสัยดังกล่าว

ข้อเสนอแนะสำหรับฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์

1. จากการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มีระดับอุปนิสัยทุกอุปนิสัยต่ำที่สุด ดังนั้นทางคณะเภสัชศาสตร์และอาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษาจะต้องดูแลหรือให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่นักศึกษาในชั้นปีที่ 3 มากกว่าชั้นปีอื่นๆ เนื่องจากนักศึกษาในชั้นปีที่ 3 นี้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบการเรียนที่ต้องเรียนในวิชาชีพเฉพาะทางมากขึ้น รวมถึงการเข้ามาอยู่ร่วมกันในคณะมากขึ้นด้วย ซึ่งการให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดการพัฒนาระดับอุปนิสัยในแต่ละอุปนิสัยนั้น อาจจะมีการประยุกต์ใช้ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งสำหรับพัฒนานักศึกษา ณ University of Alabama in Huntsville และ Florida Institute of Technology เช่น สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมหรือร่วมทำกิจกรรมระหว่างชั้นปีของนักศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้รุ่นพี่ได้พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนหรือให้คำแนะนำด้านการเรียนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยแก่รุ่นน้อง

2. จากการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีระดับอุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนบุคคล กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผล

ยิ่งสูงที่สุด นอกจากนี้กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตน ยังมีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษา
 ล่าสุดของนักศึกษาอีกด้วย แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงสามารถรับผิชอบได้ทั้ง
 ตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี ส่งผลถึงค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่สูงทั้งชัยชนะส่วนตนและชัยชนะ
 ในสังคม คณะควรส่งเสริมกิจกรรมระหว่างกันในระดับปี ให้นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงเป็นตัวอย่าง
 ของประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้เกิดบรรยากาศฝึกฝนประสานความต่างให้เกิด
 การแลกเปลี่ยนวิธีการเรียน และกระตุ้นใจให้เพื่อนนักศึกษามาร่วมในกลุ่มตามกิจกรรมที่คณะ
 จัดขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานำมาวิเคราะห์ เพื่อหา
 ความสัมพันธ์กับระดับอุปนิสัยนั้น ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา
 และเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว คือ ลำดับการเป็น
 บุตรในครอบครัว และบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพบว่าระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐาน
 ทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง
 ทั้ง 7 ประการแตกต่างกัน ตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ต่างกัน
 ดังนั้นอาจจะมีปัจจัยอื่นๆ มากกว่านี้ที่มีผลหรือมีความสัมพันธ์กับระดับอุปนิสัย ดังนั้นใน
 การศึกษาครั้งต่อไปผู้ศึกษาอาจจะพิจารณาเพิ่มปัจจัยอื่นๆ เช่น ปัจจัยความสัมพันธ์ในสังคม เช่น
 การเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ผลต่อไป